

Tereza Kopecká

Normální dítě

PASEKA

Ještě večer jsme bydleli v Plzni, ale už tam nebydlíme. A asi už nikdy bydlet nebudeme. Odjeli jsme pryč, někam, kde budeme žít *normálně*. Tak to aspoň říká máma.

Až do minulého pátku jsem netušila, že žijeme *nenormálně*. Pak ale naši při jedné ze společných večerí řekli, že se budeme stěhovat, že našli krásnější místo k životu a já prý budu mít *normální* dětství, budu chodit do *normální* školy a mít *normální* spolužáky.

A proto jsme tady. Jmenuju se Anežka, je mi čtrnáct a právě jsem se přestěhovala na kraj světa.

1.

Stojím v mokré trávě před dřevěnou chalupou a ve vlhkých teniskách mě zebou nohy.

Snažím se nakouknout do jednoho z oken chalupy, ale je tak špinavé, že to okamžitě vzdám. Zvednu hlavu a prohlížím si poničené střešní tašky a očouzený komín. Pomalu se otáčím kolem dokola, až stojím naproti vysoké skále porostlé vřesem. Na jednom místě z ní dokonce trčí borovice s pokřiveným kmenem a já nechápu, jak tam může takhle držet.

„Krása, co? Jako v pohádce!“ houkne na mě máma, až se leknu. „Já věděla, že se ti tu bude líbit!“ Je ověšená taškami, které jsme přivezli z Plzně. Projde kolem mě až k chalupě a začne se přehrabovat v kabelce. Jdu k ní zeptat se, jestli nechce pomoci. Ale to už drží v ruce obrovský železný klíč a snaží se najít správnou polohu v klíčové dírce.

Na dveřích je zvláštní kování, jako kdyby patřilo na bránu hradu. Mámě se podaří odemknout. Trochu kolenem zatlačí do dveří, ty se začnou s vrzáním otevírat.

Za zády mi funí táta. Položí na zem další tašky a říká, že musí ještě k autu, ať se zatím porozhlédneme samy.

Vejdu za mámou do úzké předsíňky, pod nohama cítím nerovné dlaždice. Jsou oprýskané a někde jich i kousky chybí. Divně to tu voní nebo smrdí, až se mi naježí chloupky na pažích. Máma shodí tašky na zem, ovine mi paži kolem pasu a já ji obejmu kolem ramen. „Tak to je náš nový domov,“ pronese slavnostně. Dá mi pusku na tvář. Pak hledá skříňku s pojistkami, aby zapnula elektřinu, a já se zatím vydám do nejbližší místnosti na průzkum.

Všechno tu vrže a skřípe a široká dřevěná prkna v podlaze se pod mýma nohama mírně prohýbají. Uprostřed místnosti stojí stůl a kolem něj čtyři židle, každá jiná. Je tu temno, i když je den.

Přejdu k jednomu z oken a prstem setru z okenní tabulky nános prachu a špíny. Rychle načárám jednoduché sluníčko. Bříško ukazováčku mám úplně černé.

Máma na mě volá, ať najdu pokoj vzadu, že ten je můj. „Nejlepší místnost v domě!“ Mám si tam dát věci a jít se proběhnout ven. Najdu další dveře, takové uzounké a nízké, jako kdyby vedly někam do Narnie nebo co.

Můj pokoj v Plzni byl maličký, ale docela útulný. Zařídila mi ho celý máma, když mi bylo dvanáct a už jsem vyrostla ze *zářivých barev a plastového nábytku*. Jeden den, když jsem měla dlouho vyučování, zajela do Ikey a nakoupila nový dřevěný nábytek včetně postele, nového povlečení a všemožných dívčích doplňků. Já bych si asi vybrala trochu jiné barvy, ale to jsem jí samozřejmě neřekla, protože darovanému koni se nemá koukat na zuby. Stejně mi nejvíc záleželo na knihovně a ta zůstala beze změny. Prý mi sem knihy taky přivezou, ale teď nevím, jestli se sem vůbec vejdu.

Vkročím tedy do svého nového pokoje: jedna polička protkaná pavučinami, dřevěná postel bez matrace, nad ní na zdi nakřivo pověšený dřevěný kříž. Staré černé dámské boty v rohu. Rozbitý hrnek pod oknem. Nasávám vůni. Ještě nikdy jsem u nikoho doma necítila nic podobného.

Shodím z ramen batoh.

Je to tu rozhodně jinačí než v Plzni. Sehnu se k hrnečku, seberu ho a položím na okenní parapet. Kdo ho tu asi nechal? A co ty boty, to nikomu nechybí? Pavouci otvory pro nohy zalátali sítěmi. Možná tu někdo umřel. Vynesli ho z domu na hřbitov, zamkli na dva západy a na chalupu zapomněli.

Máma na mě už zase volá. Ať už jdu ven, že se musí celý dům vyvětrat. Táta je v té malé místnosti se stolem a otevírá malá dvojí okna.

Mám jít ven. Tak jdu.

Před chalupou je úzký chodníček z velkých kamenů. Posadím se na něj, sundám si boty, stáhnou ponožky. Prsty na nohou mám rozmočené, jako když vylezu z vany. Roztáhnou je do široka, abych si je protáhla a provětrala. Už dva týdny mě bolí palec na pravé noze. Je červený a já se bojím, co s ním je. Našim to ale neřeknu. Tenisky opřu o zeď, aby je sluníčko vysušilo, a i svoje záda opřu o zeď a sleduju tu obří skálu přede mnou. Místy jsou v ní důlky a mezírky a mě hned napadne, že by se možná díky nim dalo vyšplhat až nahoru.

Zavřu oči.

Čekám.

Tak už to začalo? To *normální* žití?

2.

Najednou se ozve tátův hlas. „Žabko, ty spíš?“ zašeptá nade mnou.

Zhluboka se nadechnu a protáhnu se. „Asi jsem na chvíli zabrala,“ přiznám, ale vstát se mi nechce. Zkontroluju prsty u nohou. Už jsou docela suché a varhánky taky zmizely.

Táta nasaje vzduch nosem, až to zasyčí. „To je vůně. A ten klid tady,“ pronese směrem ke skále, jako kdyby byla zhmotněním nějakého božstva. „Víš, že když sejdeš támhle z toho kopečku, objevíš něco moc zajímavého?“

„A co?“

„Uvidíš,“ pronese táta tajemně a poškrábe se ve vousech, které mu raší na tváři jak nějakému dřevorubci. Vypadá divně. Ještě nikdy jsem vlastně tátu s takovými vousy neviděla. Normálně se každý den holí elektrickým strojkem. Jenže teď je všechno jinak, protože co bylo normální dřív, už není. Já nevím, prostě jako kdyby všechno předtím byla lež. Nebo hra a teď to teprve začalo doopravdy.

Vstanu, natáhnu se pro boty, ale jsou pořád mokré.

Táta zajde zpátky do chalupy. Musí sehnout hlavu, aby se nepraštil o dřevěný trám nade dveřmi. Zevnitř se ozývá šoupaní nábytku. Nakloním se do okna. Máma zametá a kolem ní ve vzduchu poletují miliardy prachových smítek. Chci si ji vyfotit, takže automaticky sáhnu do zadní kapsy pro mobil. Vzápětí si vzpomenu, že mobil k mému novému životu už nepatří. Jakmile mě máma zahlédne v okně, nechá práce a usměje se. „Tak co? Je to tu úžasné, vid’?“

„Je to tu hezké,“ řeknu. „Je to... jiné.“

„Viděla jsi ta kamna?“ Máma ukáže násadou smetáku do rohu místnosti. Zavrtím hlavou, protože jsem si jich prve skutečně vůbec nevšimla. Máma vypadá šťastně, asi má z kamen radost, a tak jí povím, že jsou fakt super.

„To jsou,“ dá mi za pravdu. „Živý oheň je stejně nejlepší. Nechápu, jak někdo zvládne žít celý život s ústředním topením.“

„Mám mokré boty,“ ukážu jí své tenisky. „Chtěla bych se jít podívat dolů na zahradu. Nemám tu někde holiny?“

„Holiny? A proč bys tam chodila, když je mokrý?“

Než stihnu vymyslet odpověď, už je v místnosti i táta a šklebí se na mě. „Můžeš jít bosa. Tady je jen čirá příroda.“

„Dobře,“ protáhnu, a ještě než seskočím z chodníčku do trávy, zaslechnu mámu: „Dávej na sebe pozor, ať nespadneš do nějaké díry!“

„Dám, neboj,“ zařvu a vydám se ke skále. Sáhnu na ni. Je studená a hrubý povrch se malinko drolí. Pokračuju podél ní dozadu na zahradu. Nohy mě studí, tráva je ve stínu ještě mokrá. Roste tu spousta keřů a ovocných stromů, které plevel a neposekaná tráva spojuje v neprostupnou džungli. Žádné

chodničky ani vyšlapaná cestička. Ta skála se táhne podél celé zahrady až úplně dozadu.

Našlapuju pomalu, levou rukou se dotýkám kamene. Po chvíli prsty narazím na dvířka. Jsou stlučená z několika prken a nemají kliku, jen kulatý otvor v místě, kde běžně klika bývá. Strčím do otvoru dva prsty a dvířka přitáhnou k sobě. Nejde to. Sehnu se a trhám travu, která na některých místech prorůstá i nahnílymi prkny dveří a brání jim v pohybu. Strašně moc toužím podívat se dovnitř. Mám ráda opuštěná místa. Je hrozně zvláštní ocitnout se někde, kde se normálně žilo, ale protože to místo museli lidi třeba narychlo opustit, všechno tam zůstalo ležet tak, jako by se dotyční měli hned zase vrátit.

Z malíčku mi teče trochu krve, asi jsem se řízla o ostré stéblo. Utřu si ruku do kraťasů a konečně se mi podaří na úzkou škvíru otevřít.

Uvnitř je tma, ale moje oči si brzy částečně přivyknou. Odvážím se protáhnout do chladného prostoru, který je cítit vlhce a trochu nahnile. Je to nějaká jeskyně. Docela velká jeskyně! Podlahu tvoří udupaná hlína a je tak studená, že mě z toho rozbolí bosá chodidla. Jako kdyby mi v nich krev ztuhla na led a v žilách se roztáhla. Neodvážím se jít až dozadu do černočerné tmy, a tak se protáhnou zase zpátky ven a utíkám za tátou, zeptat se, jestli to je ta zajímavá věc, kterou jsem měla najít.

„Našla jsem jeskyni,“ oznamuju, když doběhnu k tátovi. Stojí ve dveřích a nasazuje si poničený slaměný klobouk.

Uchechtnu se.

„Copak?“ zadívá se na mě z výšky.

„Co to máš za klobouk?“

„Ten našla máma na půdě. Prý si ho mám vzít, abych neměl úžeh. Je dobrej, ne?“

Můj táta se asi zbláznil. Jinak si to nedovedu vysvětlit. Vypadá vážně děsně v těch vousech a roztřepeném slamáku!

„Víš, k čemu je ta jeskyně a jak se tam vzala?“ zeptá se mě a já zavrtím hlavou. Jak bych to mohla vědět?

„Ta skála je totiž z pískovce a někdo, kdo tu kdysi dávno bydlel, si dal práci s tím, že do té skály vydlabal takovouhle místnůstku. Přes zimu v ní bydlela koza a možná tam dávali v sudech kysat zelí.“

„Jak to víš?“ zeptám se a trochu pochybuju o tom, že říká pravdu.

„Já si to myslím. S tím zelím si teda nejsem jistej, ale koza tam bydlela určitě. Jsou tam ještě zbytky staré slámy. A možná se tam rodina za války schovávala.“

„Aha.“ Ach jo. Nesnáším, když někdo mluví o válce. Je mi z toho najednou tak nějak úzko. Od té doby, co se válčí na Ukrajině, se dost často nemluví o ničem jiném. Mě to děsí a nemůžu si pomoci a představuju si, jaké by to bylo, kdyby byla válka i u nás, a pak si vzpomenu na všechno, co vím o druhé světové válce, a začne mi být blbě. Naši ze začátku řešili, kam by odjeli, kdyby se Rusové rozhodli válčit i tady, a co by všechno museli mít s sebou, a máma dokonce připravila pohotovostní balíček s penězi, pasy a všemožnými doklady. Jakmile jsem sama večer v pokoji zavřela oči, představovala jsem si, jak utíkáme, a kolikrát jsem kvůli tomu brečela. Takže já nechci slyšet ani pouhé slovo *válka*.

Táta vyjde z chalupy a na tváři mu hraje potutelný výraz. „Jdeš se mnou?“

„A kam? Nemám boty!“

Táta mávne rukou. „Tak pojd' bosa. Taky se zuju.“ A zul se.

„A kam půjdeme? Půjde s námi i mamka?“

„Maminka chystá chalupu, abychom se mohli zabydlet, a musí čekat na stěhováky. Zvládneme to sami. Je to tajná mise. Zajdeme pro kozu.“

„Cože? Pro kozu?“ vyhrknu nahlas.

Táta zašeptá: „Jo, pro kozu. Už jsem ti vlastně někdy vyprávěl, jak jsem pil kozí mlíko, když jsem jezdil k babičce, tvojí prababičce, na venkov?“

„Né,“ řeknu a dál už nemám slov! V Plzni jsme neměli ani křečka, protože máma nevěřila, že se o něj budu starat! A pak přejedeme kus republiky a ocitneme se najednou v jiném světě? Ve světě, kde se s tátou vydávám bosa pro kozu.

Mám co dělat, abych se nerozesmála.